

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 25/05-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. januára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Richarda Kliského, bytom B., zastúpeného JUDr. V. D., advokátkou, B., ktorou namieta porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 7 C 191/91 z 28. apríla 2003 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9 Co 300/03, 9 Co 301/03, 9 Co 302/03 z 24. júna 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Richarda Kliského o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. novembra 2004 doručená sťažnosť Ing. Richarda Kliského (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 C 191/91 z 28. apríla 2003 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 300/03, 9 Co 301/03, 9 Co 302/03 z 24. júna 2004.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti opisuje skutočnosti vyplývajúce z uzatvorenej kúpnej zmluvy z 15. decembra 1990, predmetom ktorej bol predaj „vozidla LIAZ“ za cenu 130 000 Sk. Ďalej uvádza: „Môj klient však po obdržaní protokolu z STK zo dňa 7. 3. 1991 v zmysle ust. § 49 ods. 2 zák. č. 70/83 Zb. od zmluvy s odporcom odstúpil, čím v zmysle ust. § 48 ods. 2 cit. zák. bola zmluva od začiatku zrušená a bola teda neplatná. V zast. tr. prof. JUDr. G. D. podal potom dňa 13. 3. 1991 na OS Ba II žalobu, podľa ktorej mal súd túto neplatnosť vysloviť a zaviazať odporcu na zaplatenie sumy 130.000 Sk s prísl. a uhradenie spôsobenej škody. (...)

Doporučeným listom s doručenkou zo dňa 10. 7. 1992, ... písomne vyzval odporcu na prevzatie auta a vrátenie peňazí z dôvodu neplatnosti kúpnej zmluvy vzhľadom na jeho odstúpenie od zmluvy (...).

Súd I. st. mal preto podľa môjho názoru zamietnuť event. len tú časť žaloby, ktorou sa môj klient domáhal vyslovenia neplatnosti kúpnej zmluvy s odôvodnením, že zmluva sa stala už zo zákona neplatnou, a mal odporcu zaviazať na vydanie sumy 130.000 korún s prísl., ktorú odporca získal v skutočnosti len ako neoprávnený majetkový prospech.

Hoci súd I. st. vyniesol zmätočný rozsudok, súd II. st. ho potvrdil odôvodňujúc toto potvrdenie mojím klientom nikdy nevysloveným ani nenapísaným výrokom.

Súdy I. a II. st. v danej veci teda porušili svojím rozhodovaním, ktoré bolo v rozpore s preukázanou skutočnosťou, základné právo môjho klienta na ochranu majetku, zaručené mu čl. 20 Ústavy SR. “

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Ústavný súd zisťuje, že v konaní Okresného súdu Bratislava II, č. k. 7 C 191/91 a Krajského súdu Bratislava č. k. 9 Co 300-302/03 bolo právoplatným rozsudkom porušené základné právo Ing. Richarda Kliského podľa čl. 20 Ústavy SR na ochranu majetku.

2. ÚS SR zrušuje právoplatný rozsudok OS Ba II č. k. 7 C 191/91 v spojení s rozsudkom KS Ba č. k. 9 Co 300-302/03.

3. ÚS SR prikazuje OS Ba II vo veci znova konať tak, aby nedošlo k porušeniu základného práva Ing. Richarda Kliského na ochranu majetku. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez účasti sťažovateľa v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťuje, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti pravidelne skúma aj to, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd preto preskúmal opodstatnenosť predloženej sťažnosti v naznačenom smere, predovšetkým možnosť preukázania príčinnej súvislosti medzi postupom všeobecných súdov a základným právom podľa čl. 20 ods. 3 ústavy, porušenie ktorého sťažovateľ v sťažnosti namietal.

Ústavný súd zo sťažnosti a jej príloh zistil, že o návrhu sťažovateľa rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 7 C 191/91 z 28. apríla 2003 tak, že konanie v časti o náhradu škody zastavil a vo zvyšku návrh zamietol. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 9 Co 300/03, 9 Co 301/03, 9 Co 302/03 z 24. júna 2004 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Sťažovateľ namieta, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 7 C 191/91 z 28. apríla 2003 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 Co 300/03, 9 Co 301/03, 9 Co 302/03 z 24. júna 2004 došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 3 ústavy, pretože všeobecné súdy *„sumu 130.000 korún, ktorú zaplatil za nepojazdný vrak, bez akéhokoľvek opodstatnenia priznali na jeho úkor v prospech iného. V rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom bol tak sťažovateľ pripravený o vlastnícke právo a finančné prostriedky“*.

Podľa čl. 20 ods. 3 ústavy vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. Výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

Obsahom citovaného článku ústavy je zákaz zneužitia práva vrátane vlastníckeho práva. Za zneužitie práva treba považovať konanie navonok dovoľené, ktorým má však byť dosiahnutie nedovoleného výsledku.

Už samotné znenie, ako aj výklad tohto ustanovenia bez akýchkoľvek pochybností vylučuje možnosť vyslovenia záveru (o vyslovenie ktorého sa sťažovateľ pred ústavným súdom domáha), že rozhodnutiami všeobecných súdov by malo byť porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 3 ústavy.

Treba súčasne dodať, že v danom prípade sa nedá vyvodit' ani žiadna spojitosť medzi postupom všeobecných súdov (okresného súdu a krajského súdu) a porušením čl. 20 ods. 3 ústavy. Priamu súvislosť tvrdí sťažovateľ iba z dôvodu, že nebol spokojný s rozhodnutiami všeobecných súdov.

Skutočnosť, že sa sťažovateľ s právnym názorom všeobecných súdov nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecných súdov svojím vlastným. O svojevôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02).

Podľa § 153 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) môže súd prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi. Len v takomto zmysle môže všeobecný súd rozhodnúť *ultra petitum*.

Ústavný súd sa oboznámil s obsahom rozsudkov okresného súdu a krajského súdu a dospel k záveru, že oba súdy svoje rozhodnutia náležite odôvodnili, podrobne uviedli, ktoré skutočnosti považovali na základe vykonaného dokazovania za preukázané a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadili. Z obsahu rozhodnutia krajského súdu okrem iného vyplýva, že *„v predmetnej veci správne súd prvého stupňa, súc viazaný návrhom (petitom) dospel k záveru, že posudzujúc právny vzťah podľa právneho poriadku v dobe jeho vzniku, nebol omyl na ktorý poukazoval navrhovateľ, t. j. tvrdené technický stav vozidla, dôvodom na neplatnosť právneho úkonu, ktorý inak mal všetky znaky platnosti právneho úkonu v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka (slobodu, vážnosť, určitosť a zrozumiteľnosť) a medzi účastníkmi došlo na základe neho k vzájomnému plneniu.*

Námietky navrhovateľa o odstúpení od zmluvy, uvádzané v odvolaní, vyvracia obsah súdnych zápisníc (pojednávane dňa 12. 2. 2003, č. l. 177), kde navrhovateľ výslovne uvádza, že od zmluvy neodstúpil, túto považuje za neplatnú od začiatku, pre omyl, do ktorého ho uviedol odporca pre nepravdivý údaj o technickom stave vozidla, ako aj znenie pripustenej zmeny návrhu (uznesenie zo dňa 20. 2. 2003, č. l. 179) na žiadosť navrhovateľa, domáhajúceho sa vyslovenia neplatnosti kúpnopredajnej zmluvy“. Ústavný súd nepovažuje rozhodnutia všeobecných súdov za svojvoľné a protiústavné.

Ústavný súd dospel k záveru, že rozhodnutia všeobecných súdov neobsahujú také skutočnosti, ktoré by poukazovali na možnosť porušenia označeného základného práva alebo ktoré by svedčili o porušení ústavnoprocených princípov (čl. 46 až 51 ústavy).

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva. Preto nemôže nahrádzať postupy a rozhodnutia všeobecných súdov spôsobom, akým to požaduje sťažovateľ, a tak preberať na seba ústavnú zodpovednosť všeobecných súdov za ochranu zákonnosti podľa § 1 OSP, ak sa táto ochrana poskytla bez porušenia ústavnoprocených princípov ustanovených v čl. 46 až 51 ústavy, ktorých ustálený výklad vyplýva zo stabilnej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 251/03).

Vzhľadom na tieto skutočnosti a závery ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 3 ústavy z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Zároveň bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže ústavný súd odmietol sťažnosť v celom rozsahu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. januára 2005